

¿Una banda organitzada al servei de terceres persones?

Bombes per encàrrec

El recent atemptat mortal realitzat a través d'un paquet-bomba, a Roldán (Múrcia), fa pensar a la policia en l'existència d'una comunitat d'intencions amb els cinc anteriors, l'últim dels quals va ser perpetrat a València.

Luis Armero Garcerán era una persona molt coneguda en tota la comarca del Camp de Cartagena. Era propietari d'una empresa de fusteria metàl·lica i el negoci li anava prou bé. La construcció turística a la Manga del Mar Menor li havia permès donar eixida als seus productes. Tenia dos fills i estava divorciat de la seua dona des de feia dos anys. La separació havia estat amistosa i la relació entre l'ex-parella era cordial, segons afirmen familiars i veïns. El concepte que de Luis Armero tenen els seus amics i veïns és del d'una persona molt treballadora i ocupada sempre en els seus afers. Només tenia dues aficions al marge de la seua feina, diu un cosí seu, les dones, i sobretot les motos.

Així, el dissabte dia 11 de maig, Luis

Armero i **Maria del Carmen Puertas** van pujar a la Suzuki 750 del primer i van emprendre viatge cap a Jerez per assistir el campionat d'Espanya de motociclisme. El dia abans havia arribat a l'Empresa de Luis Armero, fusteria metàl·lica Luan, un paquet al seu nom amb dos quilos de goma dos. El letal enviament anava camuflat com a recanvis i propaganda de motocicletes Ducati.

Luis Armero, que preparava el desplaçament a Jerez, no era en la seua empresa quan va arribar el paquet. Va ser Justo, un dels seus treballadors, de 18 anys, el que va rebre el paquet de mans del camió de repartiment de l'empresa Seur, i el que va signar el rebut de lliurament. "Vaig signar el rebut i després vaig desembolicar el paquet", diu el jove, "ja que moltes vegades els paquets que arri-

ben a l'empresa els obríem els treballadors". Al llevar l'embolcall exterior em vaig trobar amb una caixa de fusta tancada amb clau, i encara no sé perquè, ho vaig deixar estar i no ho vaig obrir". D'aquesta manera Justo va guardar el paquet perquè l'obriera el seu cap quan tornara de Jerez. Aquesta decisió li va salvar la vida.

Luis Armero va tornar de Jerez el dimarts dia 15 per la nit. Acompanyat de María del Carmen Puertas. Van entrar a casa de l'industrial i aquest va donar un ràpida ullada a la correspondència acumulada en els dies que havia estat fora. Va deixar de banda tots els enviaments excepte un que li va cridar l'atenció. Una caixa de fusta amb un adhesiu d'una moto i la paraula "Ducati". Potser la seua afició a les motos i el fet d'acabar de tornar del gran premi de motociclisme el van decidir

Un agent de la policia arreplega efectes en el lloc on va caure el cos del financer valencià Juan Antonio Pérez Herrero.

RAFA GIL

Moments després de l'atemptat de Roldán (Múrcia), amb els cadàvers de Luis Arnero i Maria del Carmen Puertas,

LA OPINION

Atemptats amb paquet bomba a l'estat espanyol

(Del 27 de gener de 1987 al 15 de maig

—Pamplona (27-1-87)

Francisco Javier Biurrun Monreal. Empresari. Mort.

Procedència del paquet bomba: Burgos.

Empresa de transports: **Seur.**

—Barcelona (7-4-87)

Manuel Rodríguez Aller. Director de cine. Ferit.

Procedència del paquet bomba: Burgos.

Empresa de transports: **Seur.**

—Socuéllamos, Ciudad Real (12-1-88)

Jesús Delgado Sánchez. Empresari. Desactivat.

Procedència del paquet bomba: Bilbao.

Empresa de transports: **Azkar.**

—Palència (13-1-88)

Antonio Díaz-Reganón. Empresari. Desactivat.

Procedència del paquet bomba: Bilbao.

Empresa de transports: **Azkar.**

—València (18-5-90)

Juan Antonio Pérez Herrero. Financer. Mort.

Procedència del paquet bomba: Alacant.

Empresa de transports: **Seur.**

—Roldán, Cartagena (15-5-91)

Luis Arnero Garcerán. Industrial. Mort.

Carmen Puertas Maldonado. Administrativa. Morta.

Procedència del paquet bomba: Alacant.

Empresa de transports: **Seur.**

a obrir-ho. Segons després, Luis Arnero i Maria del Carmen Puertas morien des-trossats per la deflagració.

PRIMERES INVESTIGACIONES

La Guàrdia Civil de Torre Pacheco, que s'ha fet càrrec de les investigacions, va pensar de seguida que l'atemptat podria tenir un mòbil sentimental, ja que si les relacions de Luis Arnero amb la seua dona eren cordials, no passava el mateix amb María del Carmen Puertas i el seu marit, del qual estava separada des de feia poc més d'un any. Aquell havia estat submarinista de l'Armada i té coneixements en la fabricació d'explosius.

Així, la Guàrdia Civil va pensar en ell com a principal sospitós de la fabricació i enviament del paquet. Però la Benemèrita oblidava unes quantes dades que no van passar per alt a la brigada d'informació del cos superior de policia. Exactament en les mateixes dates de l'any passat, un paquet consignat igualment des de les oficines de l'empresa Seur d'Alacant esclatava entre les mans del *broker* valencià **Juan Antonio Pérez Herrero**. En aquest cas, l'explosiu anava amagat també en una caixa de fusta, que contenia una ampolla de vi. Pérez Herrero va eixir projectat al carrer per la finestra del seu despatx del carrer de Colom de València a causa de la violència de l'explosió, i va morir hores després a l'Hospital Clínic de la capital valenciana. Això va fer pensar a la poli-

cia que, si bé la motivació dels atemptats pot ser diversa, l'autoria material dels artefactes correspon a les mateixes persones, i en concret a la mateixa mà.

Aquesta teoria de la policia no és nova. Ja fa anys que el Grup de Delinqüència Internacional i Organitzada del Servei Central de la Policia Judicial treballa en aquesta línia.

DE LA GANIVETADA I EL TRET AL CLATELL AL PAQUET BOMBA

Així, la policia ha centrat les investigacions en una suposada banda organitzada que seria l'autora de la fabricació i enviament dels paquets per encàrrec de tercers. Les investigacions policiaques sobre aquest nou mètode de venjança a l'estat espanyol, ja utilitzat des de fa temps a altres països com Itàlia o Colòmbia, comencen l'any 1987, quan, el 27 de gener de 1987, l'empresari navarrès **Francisco Javier Biurrun** va morir a Pamplona en obrir un paquet bomba. Vuit persones més, entre elles la seua dona **Lourdes Arbuniés**, van resultar ferides de gravetat. Francisco Javier Biurrun era propietari d'una fàbrica dedicada a la producció de peces per a munyidores mecàniques i va ser la factoria on anava dirigit el paquet, facturat des de Burgos a través de l'empresa de transports Seur. Una primera anàlisi del paquet va determinar que l'estructura, tant interna com externa del mortal enviament tenia unes característiques

Façana de l'empresa financera on va arribar el paquet per a Juan Antonio Pérez Herrero.

RAFA GIL

no comunes als artefactes enviats per organitzacions terroristes com ETA o GRAPO. Fins aquell moment, una de les línies d'investigació que va seguir la policia en el que va ser el primer atemptat d'aquest tipus va ser aportada per la mateixa viuda, Lourdes Arbuniés, que esta convençuda que la mort del seu home està vinculada amb la relació que aquest tenia amb el capità de la Guàrdia Civil **Gil Sánchez Valiente**, també conegut com l'home del maletí, i que va estar implicat en el colp d'estat del 23-F. Sánchez Valiente, que havia fugit de l'estat espanyol després de fracassar el colp militar, estava exiliat als Estats Units, i li havia demanat a Biurrun, amic seu de la infantesa que l'anomenara representant de la seua empresa als Estats Units, ja que el Guàrdia Civil no tenia treball i podria perdre el visat de residència. Biurrun, que precisament estava introduint-se en el mercat nord-americà, així ho va fer, concretament al desembre de 1986. Un mes després moria assassinat en rebre el paquet bomba.

Quan se'n va assabentar, Sanchez Valiente va escriure a Pamplona a la viuda de Biurrun des del seu domicili de Sant Antonio (Texas), en aquests termes: "L'efecte més notori de la mort de Javier (Biurrun) és, per nosaltres, el fet que ja estem pràcticament fent les maletes per regresar a Espanya..." i continua, "Compta amb mi si em necessites, després de comprovar, per exemple, que es fa justícia. No oblides que he estat un investigador policia durant una gran part de la meua vida".

En passar el temps i no aclarir-se l'assassinat, Lourdes Arbuniés decideix demanar l'ajuda que li havia ofert Sánchez

Valiente. Aquest, que ja havia tornat a Espanya i estava a la presó, li diu que la mort de Biurrun no té cap relació amb ell ni amb la seua tornada i que tot és degut a una guerra comercial dins del món de la fabricació de màquines muniidores mecàniques. Quatre dies després, una persona no identificada factura des de les oficines de l'empresa de transports Azkar, a Bilbao, dos paquets bomba contra dos industrials dedicats també a la fabricació o comercialització de màquines de munyir mecàniques. **Jesús Delgado Sánchez** i **Antonio Díaz Regañón**, residents a Socuéllamos (Ciudad Real) i Palència. Tots dos paquets van ser desactivats sense que ocasionaren víctimes. Arran d'això, la policia comença a investigar la connexió entre els tres atemptats, i molt prompte arriba a la conclusió que cal descartar la guerra comercial, però que hi ha una connexió entre els paquets, però d'un altre tipus. Un informe de la policia judicial datat a Madrid el 4 d'abril de 1988 diu: "La substància explosiva dels tres paquets era trilita, substància utilitzada a Espanya per a ús estrictament militar. L'únic depositari legal n'és el Ministeri de Defensa. Pel que fa al fulminant utilitzat en les bombes, és igualment d'origen militar, i sense possibilitat que pugui ser adquirit per personal civil", i afegeix que "la confecció, del material secundari utilitzat correspon a una persona amb coneixements propis d'activitats de guerrilles".

Però la sorpresa més gran la té la policia quan, en intervenir per ordre judicial el telèfon d'un altre industrial del ram agropecuari, concretament el de l'industrial Biscaí **Agustín Cerezo Madrigal**, graven

una conversa entre aquest i el seu germà **Teófilo** en què entre altres coses, es recull el següent: Teófilo li diu a Agustín, que es a Colòmbia: "Ha telefonat el Gordo [identificat com a capità de la Guàrdia Civil], pel tema dels paquets bomba, ha dit que ells [La Guàrdia Civil] no volen proves, que el que volen és informació, que no faces cap tipus de gestió que pugui alçar cap pista, perquè potser la cosa es tornarà contra ells mateixos".

Arribats a aquest punt, la investigació es paralitza, fins que dos anys després de l'enviament dels paquets de Socuéllamos i Palència, concretament el 19 de maig de 1990, es va produir la mort del *broker* valencià Juan Antonio Pérez Herrero. Després de les pertinents investigacions, la policia arriba a la conclusió que el paquet bomba de València tenia les mateixes característiques que les anteriors. Aquesta vegada, la goma 2 havia substituït la trilita, però la resta de components eren semblants. En concret, una caixa de fusta, rectangular i d'obertura per un sistema de corredissa, és a dir, com el plomer que els nens fan servir a les escoles.

Per tot açó, la policia comença a sospitar que, si bé les causes per les quals s'envien els paquets bomba poden ser diverses, la mà que les ha fetes és sempre la mateixa, i els investigadors creuen que alguna banda organitzada es dedica a fabricar i enviar aquests explosius per encàrrec de terceres persones, i que en aquesta organització treballaria algun militar o persona amb coneixement de tàctiques militars adquirides en les Forces Armades.

Equip d'investigació